

โรงพยาบาลร้อยเอ็ด



เป็นโรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ภาษีได้ระดมทุนคุณภาพพอเพียง

Liver cancer screening

By

Nurse sonographer



7 ต.ค. 51

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ทำให้ตระหนักถึงความสำคัญและความเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาและดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมโรคมะเร็ง โดยเฉพาะ มะเร็งตับและท่อน้ำดี ซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิตที่สำคัญของพื้นที่



22 ธ.ค. 52

จัดทำบันทึกความเข้าใจเพื่อความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมมะเร็ง ระหว่าง โรงพยาบาลจุฬาภรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ณ อาคารศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์

ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการประทับใจ ภายใต้ระบบคุณภาพพอเพียง





ปัจจัยเสี่ยง

ป้องกันปฐมภูมิ
เช่น วัคซีน HBV HPV

ป้องกันทุติยภูมิ
เช่น รักษาการติดเชื้อ

ตัวอักษรเรื่อริง HBV HCV
ติดเชื้อ HPV
พยาธิใบไม้ในตับ

โรคระยะก่อนเป็นมะเร็ง

คัดกรองพบระยะแรก รักษาหายได้

พบระยะเป็นมาก รักษายาก แพง

คัดกรองพบระยะแรก
รักษาหายได้

มะเร็ง

รักษา =
ป้องกันทุติยภูมิ

ทุกข์ ทรมาน ตาย

ปาฐกถา วันมหิดล “บริการสุขภาพที่พึงประสงค์”

โดย ศ.นพ.จรัส สุวรรณเวลา ณ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด

ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการประทับใจ ภายใต้ระบบสุขภาพพอเพียง

Source: bps.ops.moph.go.th



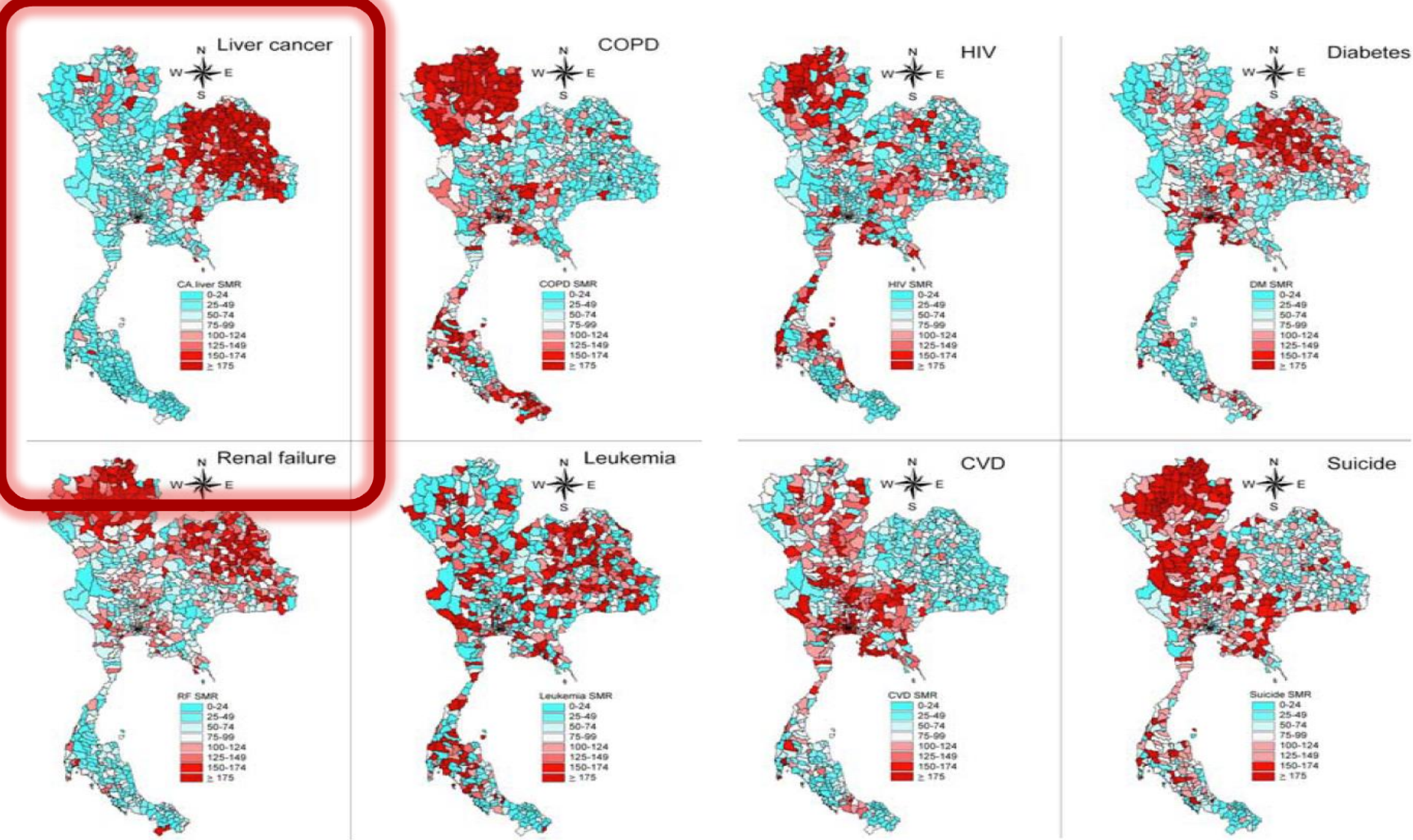


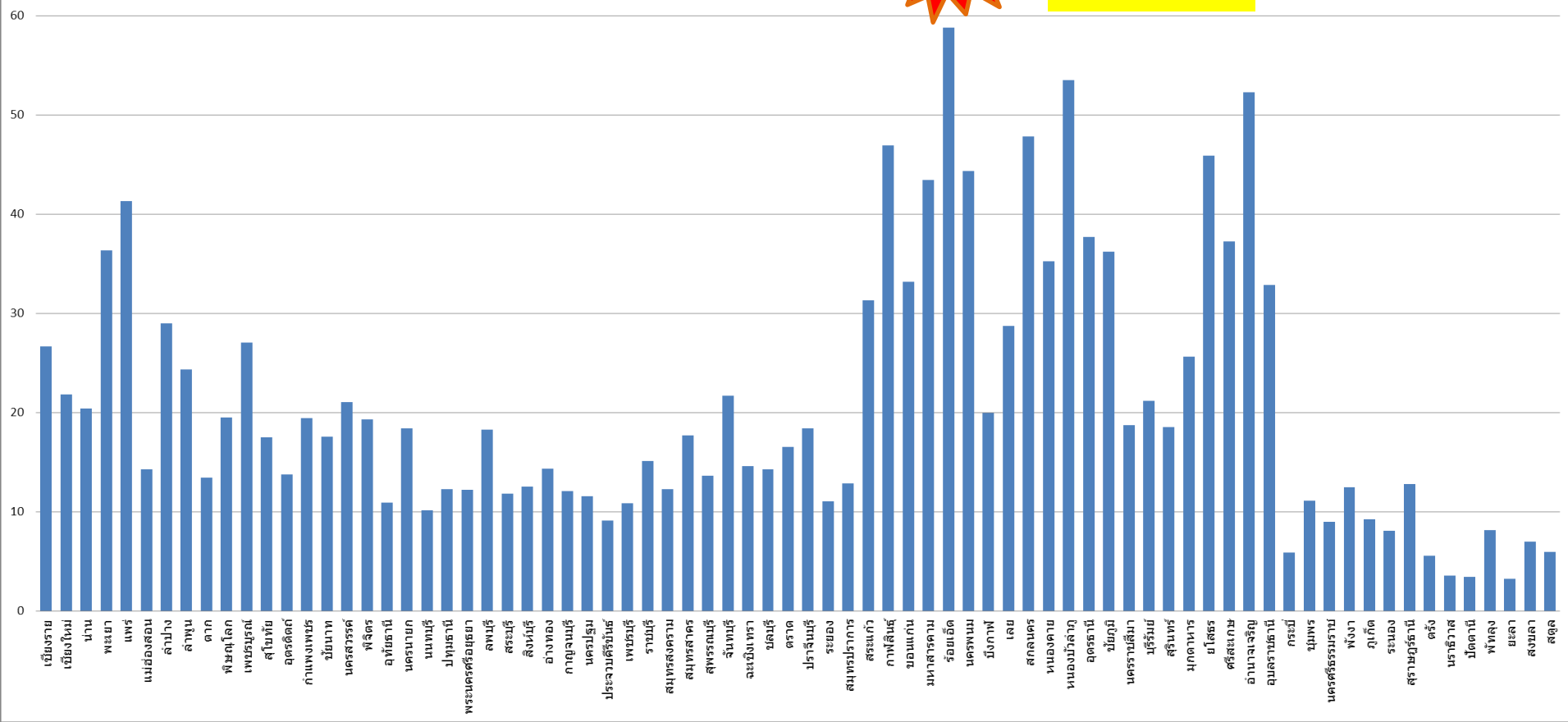
Fig. 2 Geographical distributions of district SMR for liver cancer, COPD, renal failure and leukemia in 2000

Fig. 3 Geographical distributions of district SMR for HIV, diabetes, CVD and suicide in 2000

อัตราการตายโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี พ.ศ. 2555

59.2

จังหวัดร้อยเอ็ด



สถานการณ์ การตายด้วยโรคมะเร็งตับ พ.ศ. 2555 ทั้งประเทศ (ยกเว้น กทม.)

จำนวน 13,258 ราย (วันละ 36 ราย = 2 ชั่วโมงตาย 3 ราย)

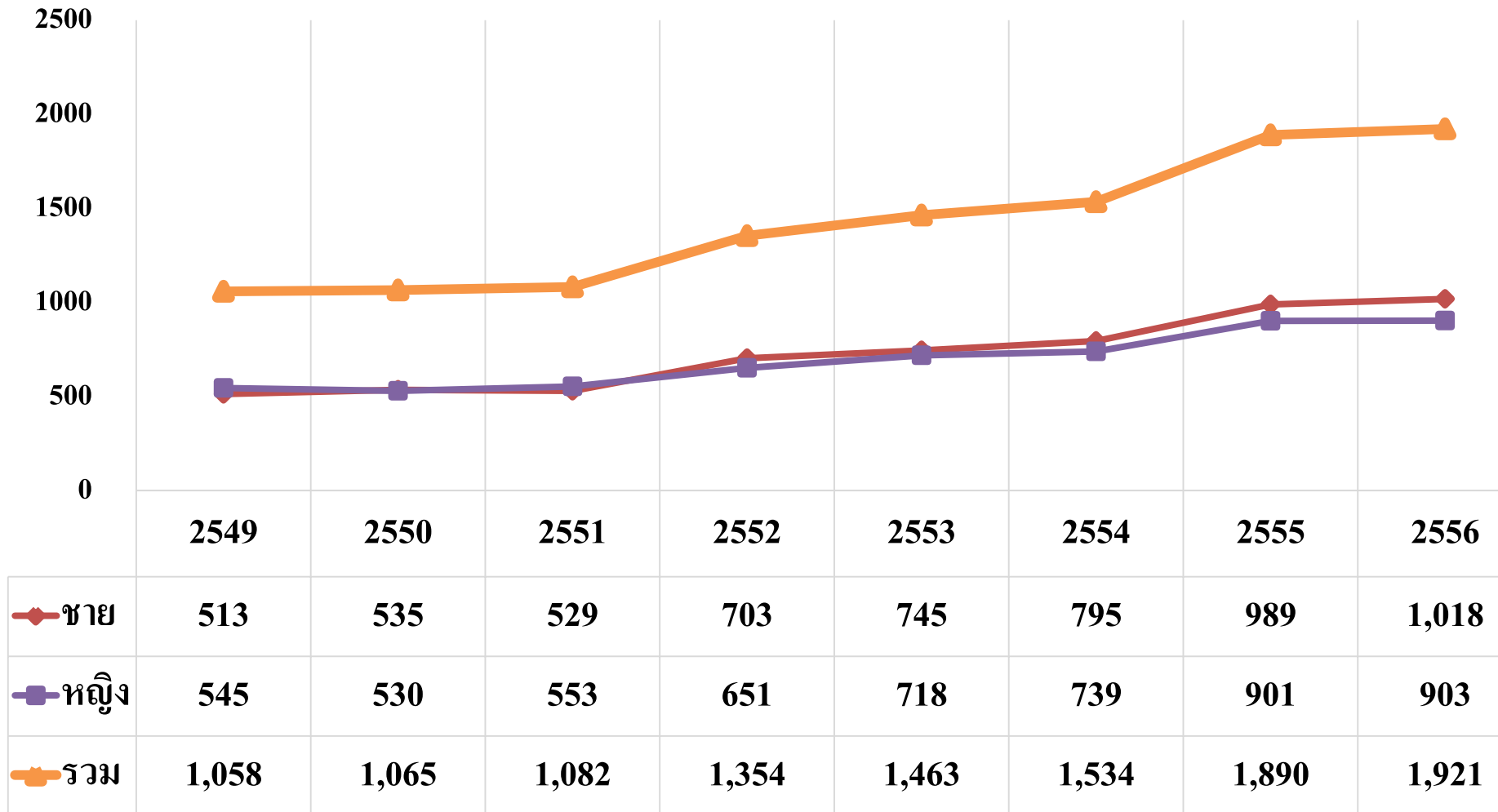
คิดเป็นอัตรา 22.5 ต่อแสนประชากร (เป้า <24 ต่อแสน)

สถิติโรคมะเร็ง โรงพยาบาลร้อยเอ็ด

ณั้่นโรงพยาบาลศูนย์อ้ันน้ำน้ ผู้ร้มน้การร้ะท้มน้ใจ ก้างใ้ร้ระร้มน้ศ้ว้ภ้ภาพท้พอ้พื้นน



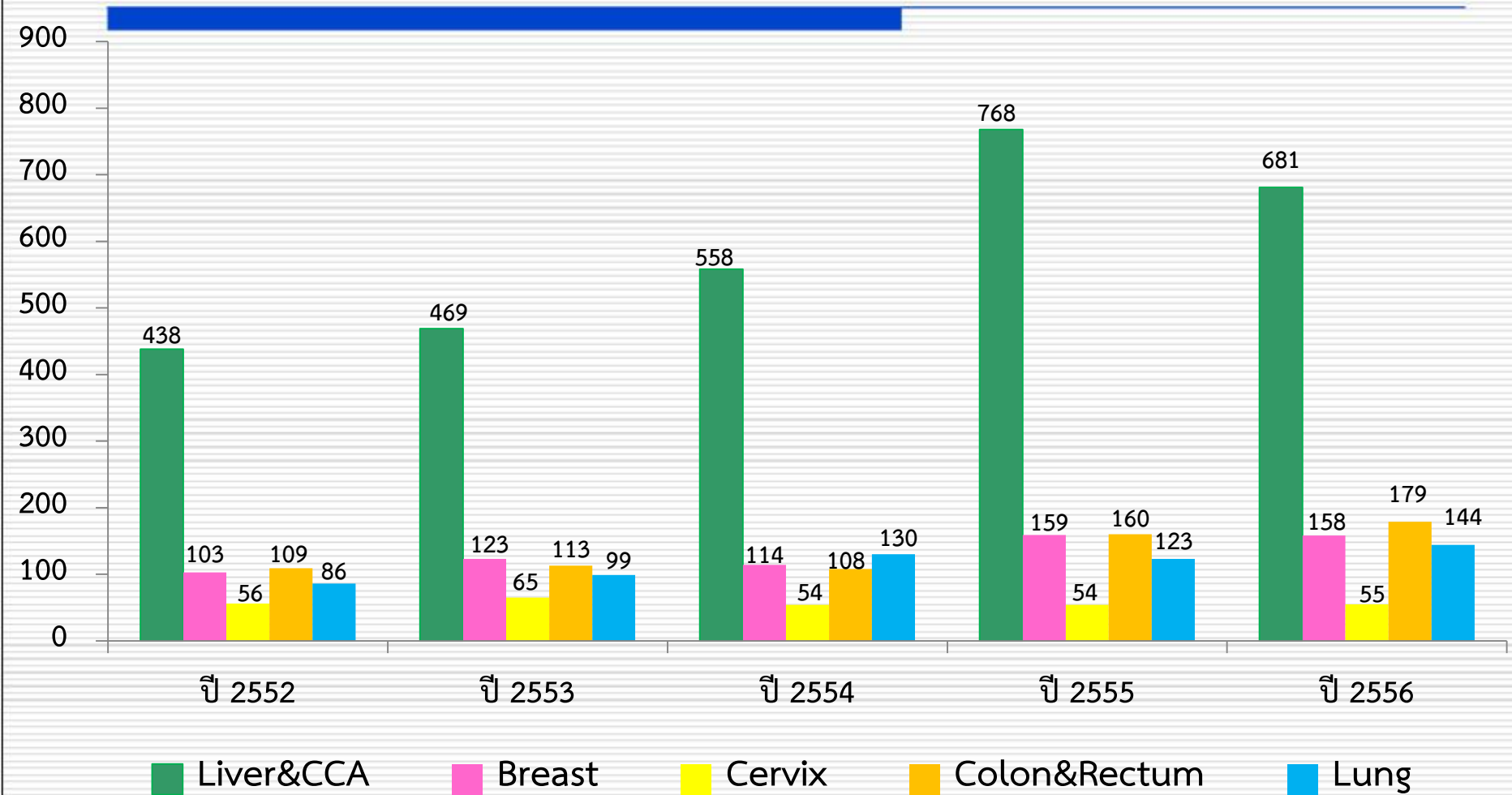
ผู้ป่วยมะเร็งรายใหม่ ปี 2549 – 2556



ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ภายใต้ระบบสุขภาพพอเพียง



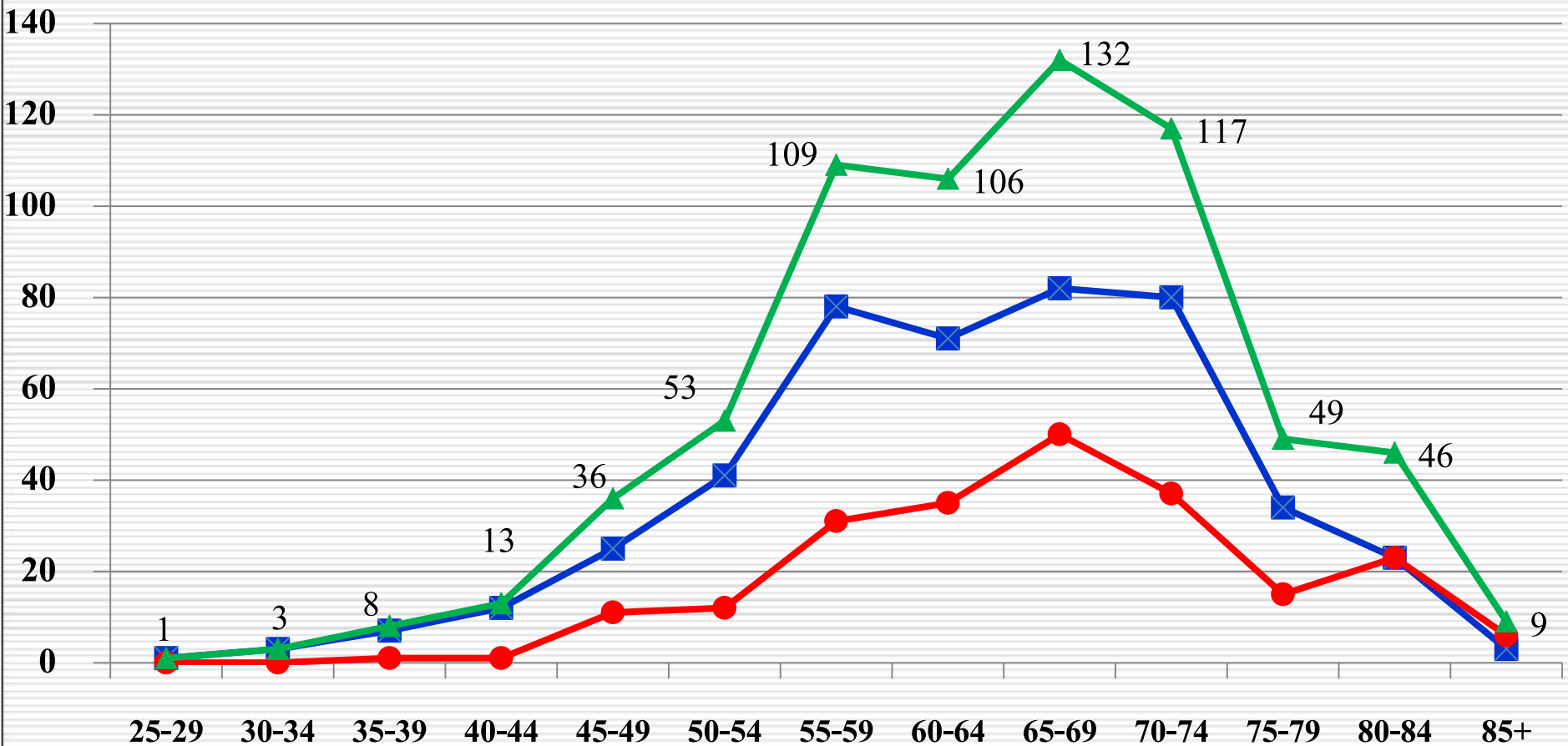
มะเร็ง 5 อันดับแรก ปี 2552-2556



ณ โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น ผู้รับบริการมะเร็ง ทางใต้ระดมสุขภาพพอเพียง



จำนวนผู้ป่วยมะเร็งตับและท่อน้ำดี แยกตามช่วงอายุ ปี 2556

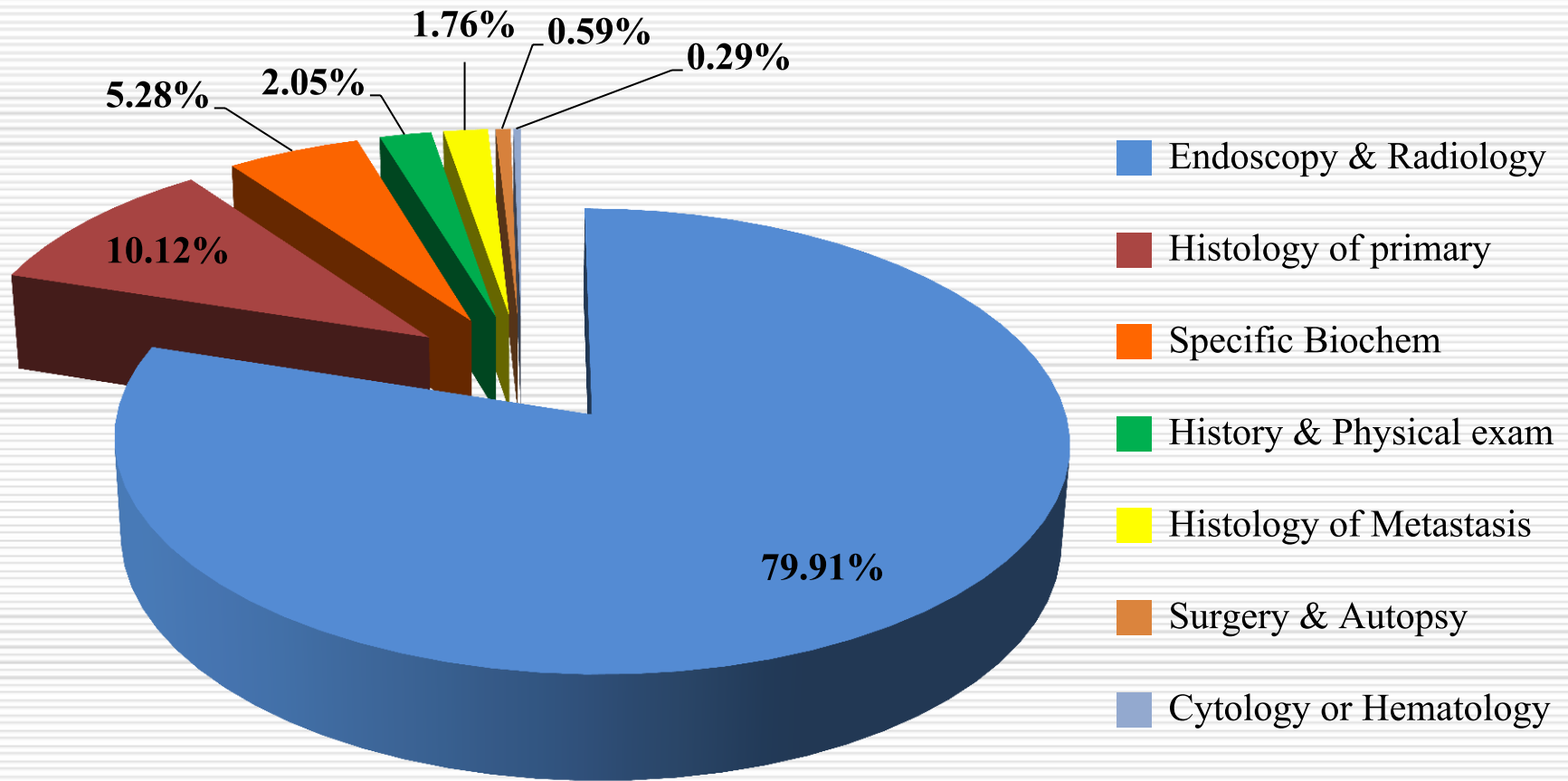


■ ชาย

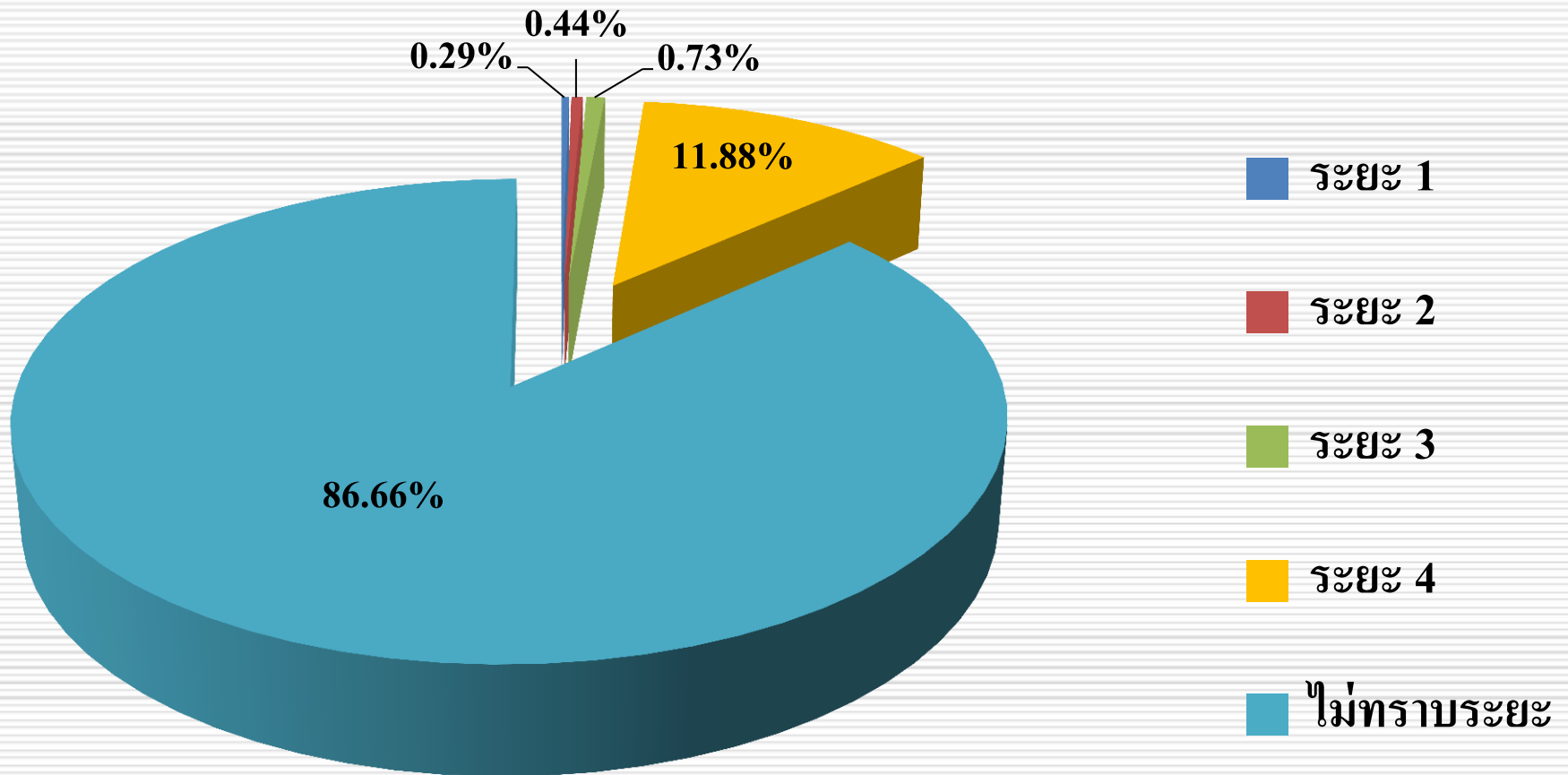
● หญิง

▲ รวม

ผู้ป่วยมะเร็งตับและท่อน้ำดี แยกตามวิธีวินิจฉัย ปี 2556



ระยะ โรคมาเร็งตับและท่อน้ำดีเมื่อได้รับการวินิจฉัย ปี 2556



การป้องกันและควบคุมโรค

ป้องกัน



คัดกรอง



รักษา



???



- ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต เลิกกินดิบ
- ลดความเสี่ยงแหล่งน้ำ อาหาร
- การจัดการสิ่งแวดล้อม เกษตรกร

- Referral System
- Curative Surgery
- Quality of Life



Liver cancer screening project



ปี 2556

ศึกษาเปรียบเทียบ USG & Non-contrast CT

Scan of upper abdomen 839 participants

Sensitivity: USG 100% CT 100%

Specificity: USG 94% CT 95%

มีประสิทธิผลเท่ากัน **ในระดับดี**

CHCA

Stage I 3 ราย

Stage III 2 ราย

Stage IV 2 ราย

ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ภายใต้ระดมสุขภาพพอเพียง



Liver cancer screening project

เลือกวิธีการคัดกรองโดยการ Ultrasound

- ประสิทธิภาพอยู่ในระดับดี
- ค่าใช้จ่ายน้อยกว่า CT
- ไม่ต้องเสี่ยงที่จะได้รับรังสี/สารเคมี

รังสีแพทย์ไม่เพียงพอ?



Training Nurse sonographer



รุ่น 1 ต.ค. 56 ณ โรงพยาบาลอุพารณ์ (7 คน)

ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ภายใต้ระบบสุขภาพพอเพียง



Training Nurse sonographer

โดย

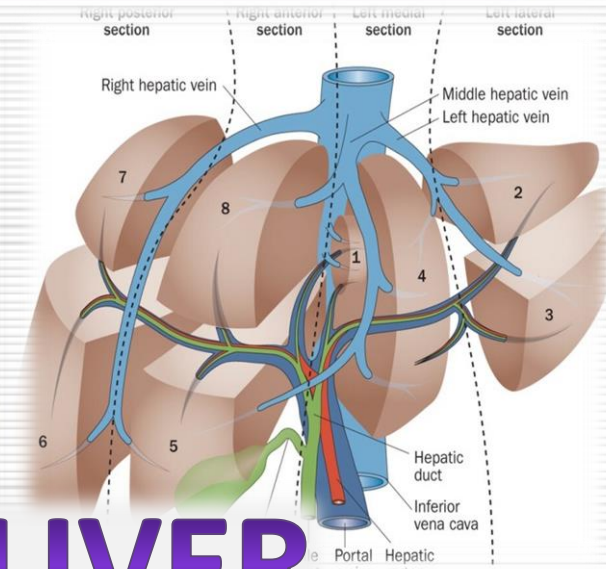
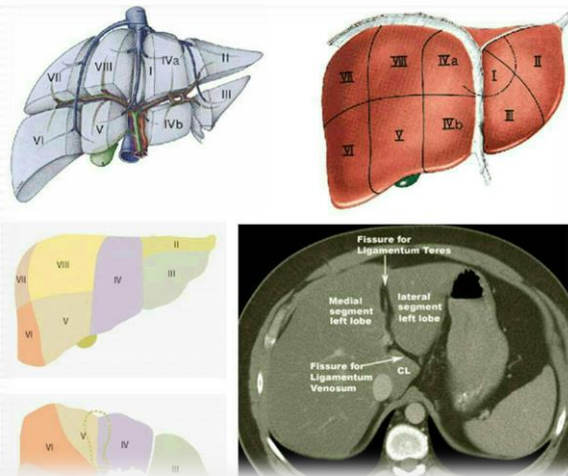
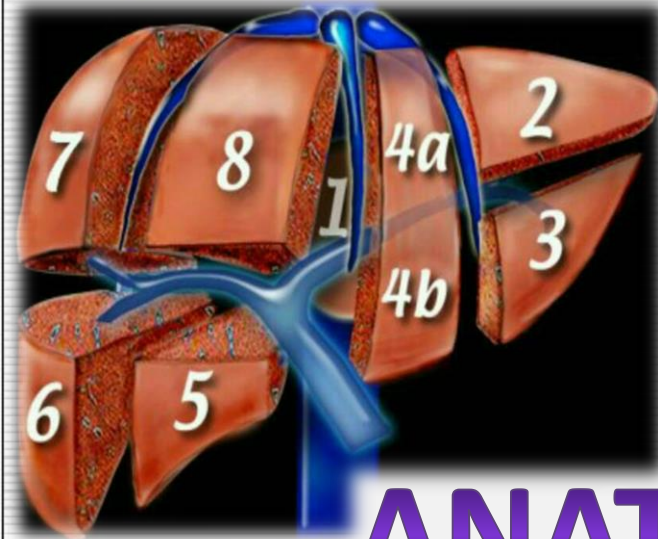
อ.พญ.ลักษณะพรรณ เจริญวิศาล อาจารย์พิเศษสังกัดสภาวิชาชีพ
และรังสีแพทย์ รพ.จุฬารัตน์

วัตถุประสงค์ในการเรียน

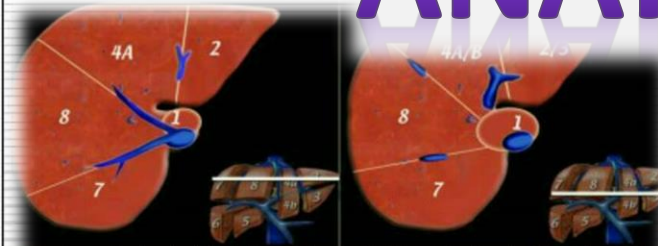
1. สามารถใช้เครื่อง ultrasound ตรวจหา Lesion ในตับได้
2. สามารถตรวจพบ intrahepatic duct dilatation ได้



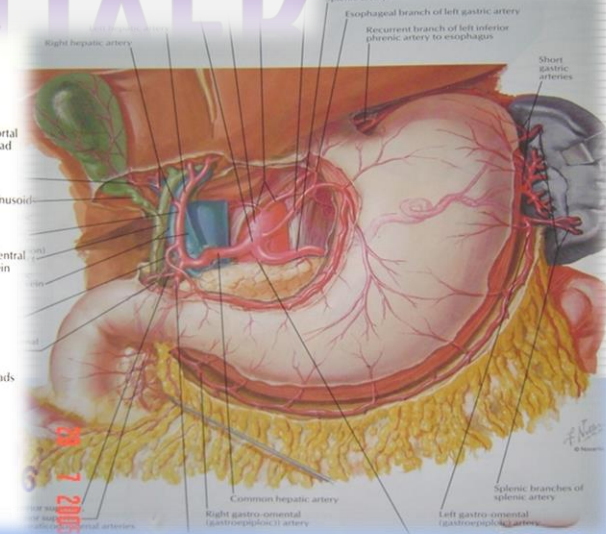
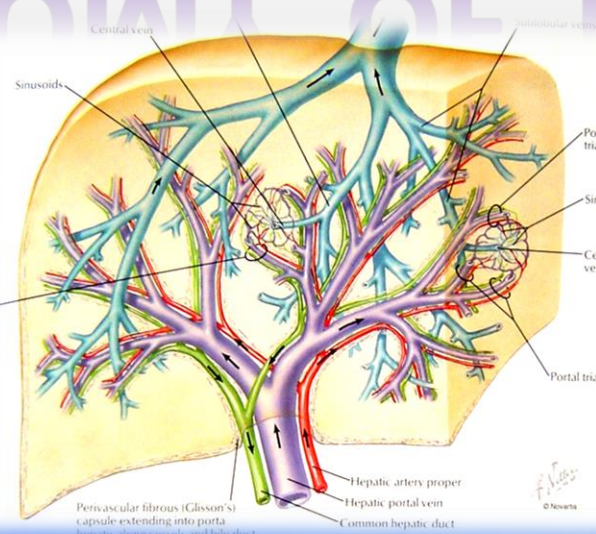
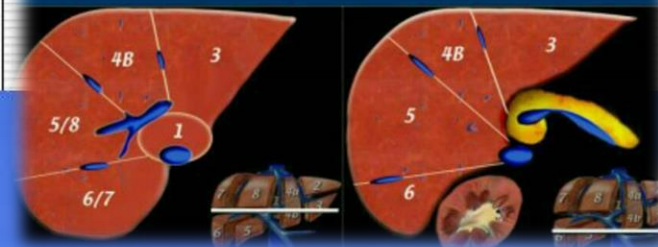
Training Nurse sonographer



ANATOMY OF LIVER



LEFT: above the level of the left portal vein. RIGHT: at the level of the left portal vein. Click image to enlarge.



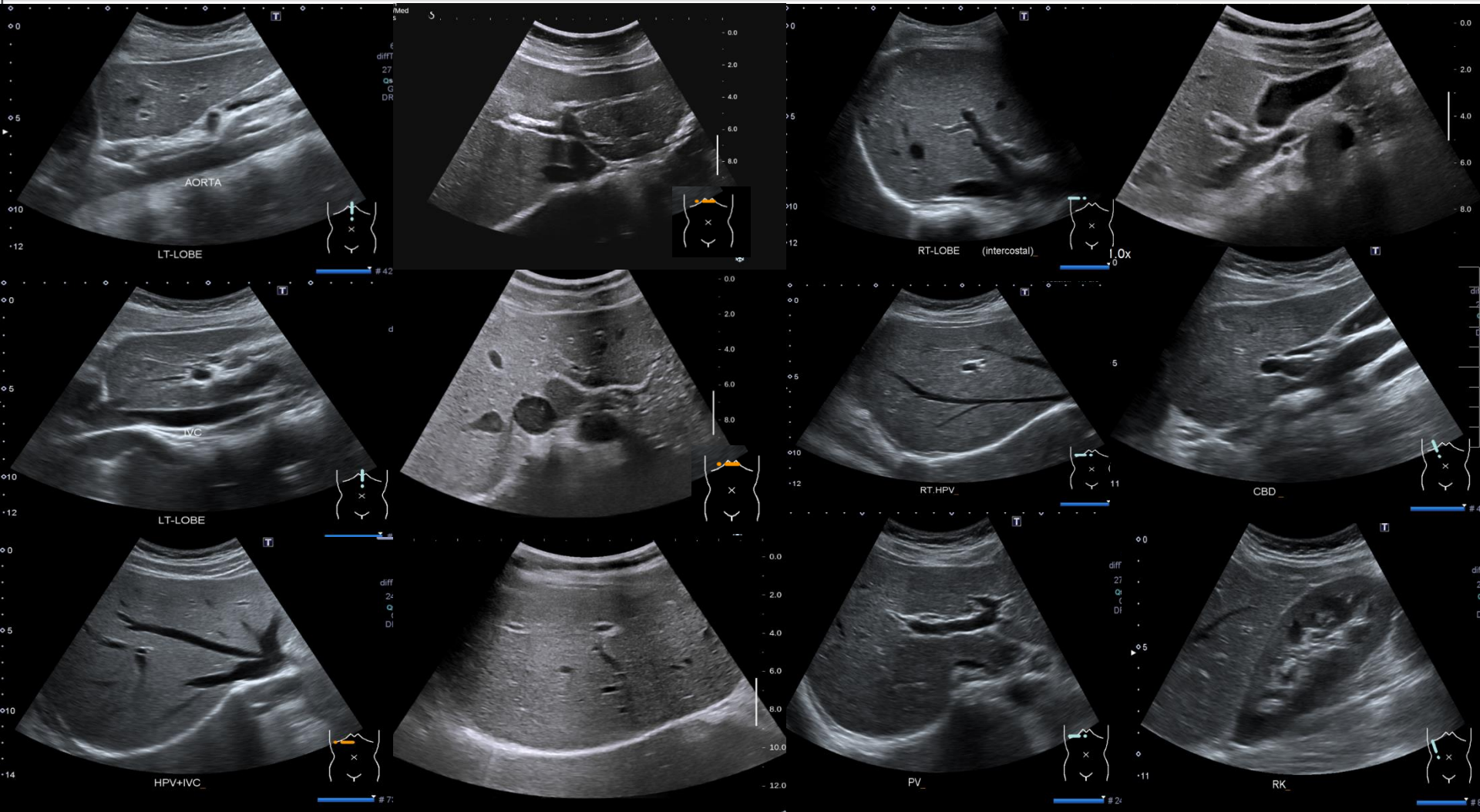
Nurse Sonographer Training Course



เรียนรู้การใช้เครื่อง ฝึกปฏิบัติ



Nurse Sonographer Training Course



ณ โรงพยาบาลศูนย์ธันนำ ผู้รับบริการประทับใจ ภายใต้ระบบคุณภาพที่พัฒนา





24/02/2014



โครงการพระกรุณาธิคุณเจ้าพระวังโศภนะเรือง
ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
สำหรับประชาชนในอำเภอพนมไพรและอำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด
จุดบริการที่ 8 ตระวอเกษตรคอมพิวเตอร์

24/02/2014

พื้นที่ อ.พนมไพร & หนองฮี



24/02/2014



24/02/2014

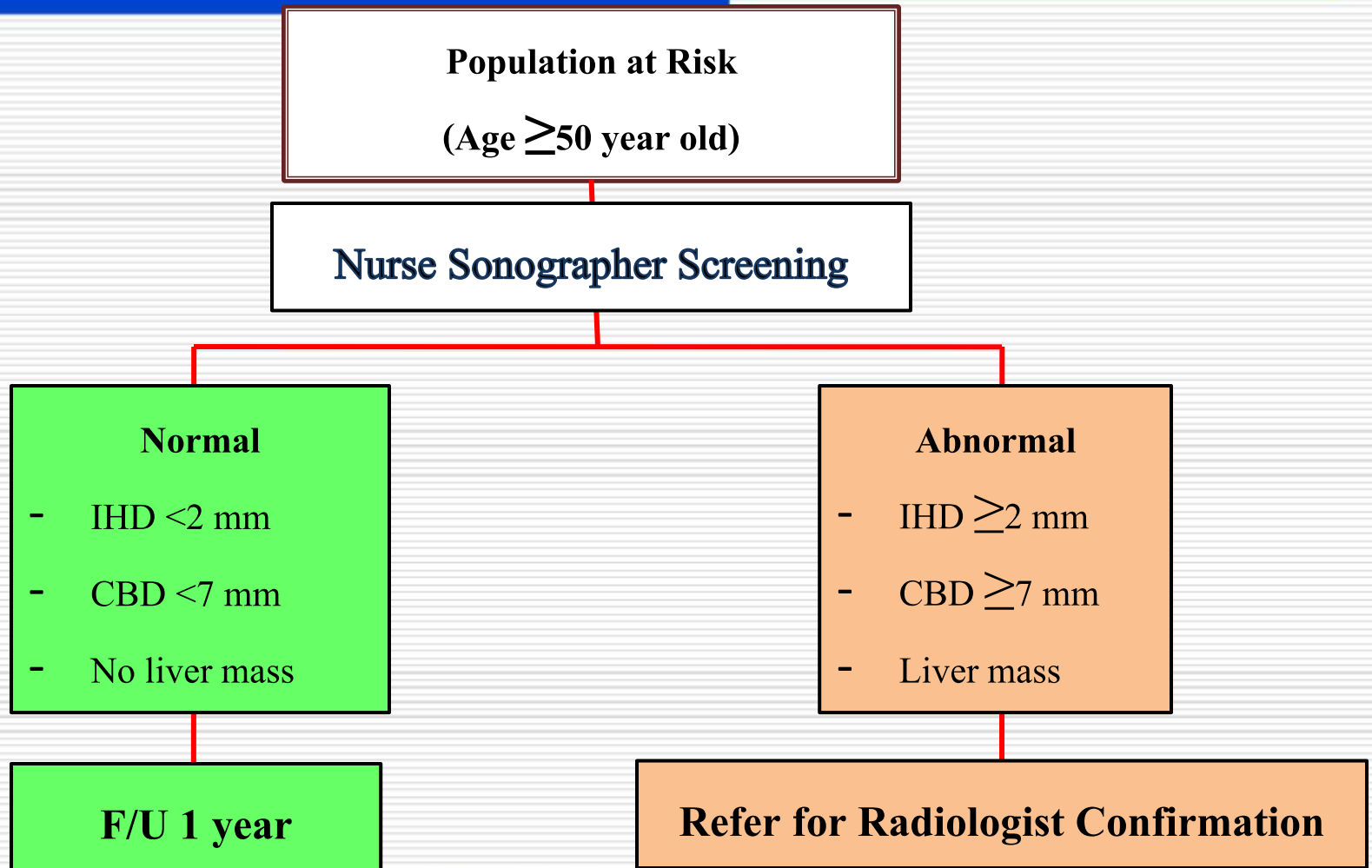
ผลการดำเนินงาน ก.ค. 57

วิธีตรวจ	จำนวน (ราย)	ผิดปกติ (ราย)	ร้อยละ	มะเร็งตับ (ราย)
USG	1,030	92	9.2 %	5
CT scan	1,026	72	7 %	2
รวม	2,029	164	8.1 %	7

ณ โรงพยาบาลศูนย์ชนันท์ ผู้รับบริการระทมใจ ภายใต้ระบบสุขภาพพอเพียง



Nurse Sonographer Screening Guideline



Training Nurse sonographer



รุ่น 2 ส.ค. 57 ณ โรงพยาบาลจุฬารัตน์ (14 คน)

ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการประทับใจ ภายใต้ระบบคุณภาพพอเพียง



การคัดกรองมะเร็งตับและท่อน้ำดี

โดย

Nurse sonographer

เขตอำเภอเมืองร้อยเอ็ด



วัตถุประสงค์

- เพื่อคัดกรองโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดีเชิงรุกในระดับชุมชน สามารถค้นพบผู้ป่วยได้ในระยะต้น
- ผู้ป่วยที่พบรอยโรคได้รับการส่งต่อพบแพทย์เพื่อทำการวินิจฉัยรักษาแต่เนิ่นๆ

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนอายุ 50 ปีขึ้นไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ประชาชนที่มีความเสี่ยงโรคมะเร็งตับและท่อน้ำดี สามารถเข้าถึงบริการตรวจคัดกรองที่เหมาะสม
- ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพและลดปัจจัยเสี่ยง



การดำเนินงาน

1

เตรียมชุมชน



2

สัมภาษณ์

คัดกรองภาวะสุขภาพ



ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ภายใต้ระบบสุขภาพพอเพียง



การดำเนินงาน

3

ตรวจ

Ultrasound



4

ชี้แจง

แนวทางดูแลต่อ



ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการประเทมใจ ภายใต้อระดมศูภภากาพพอพื้นง



การดำเนินงาน

5

ส่งต่อ
เพื่อการวินิจฉัย
รักษา

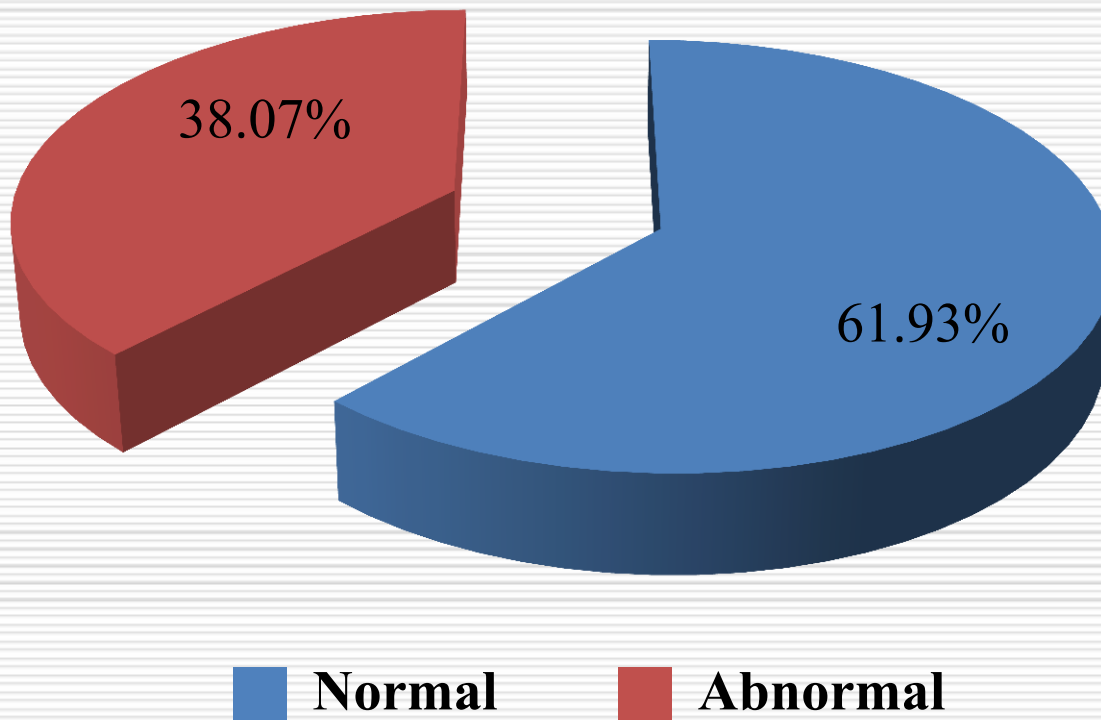


ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ทางใจได้ระดมบุคลากรสหวิชาชีพ

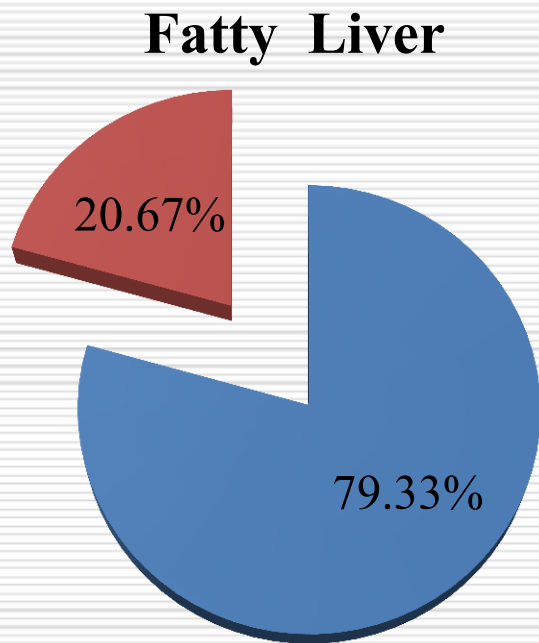


ผลการดำเนินงาน มิ.ย.- ก.ย. 58

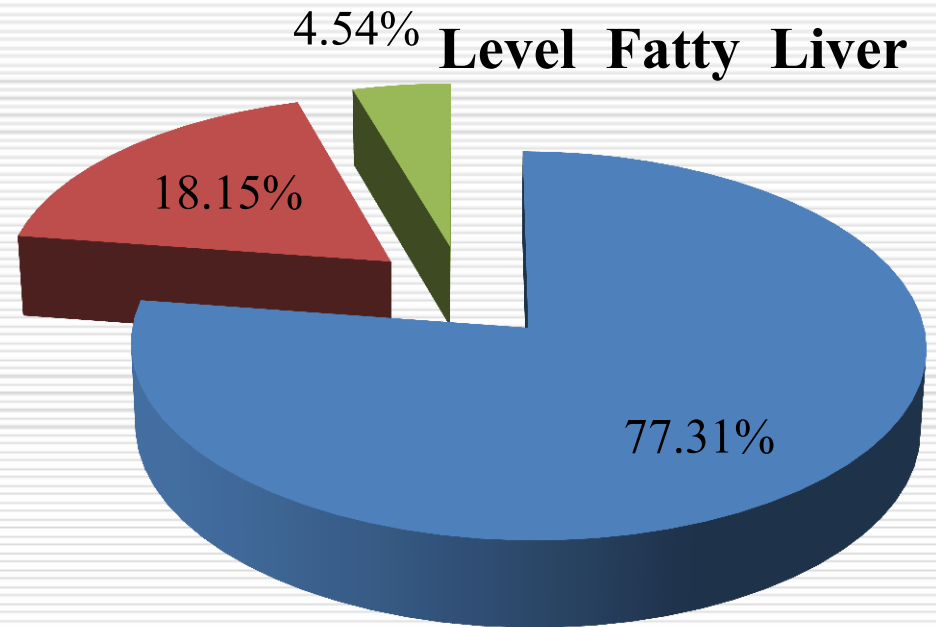
คัดกรองกลุ่มเป้าหมายได้ 39.05 % (2,879 ราย)



Fatty liver



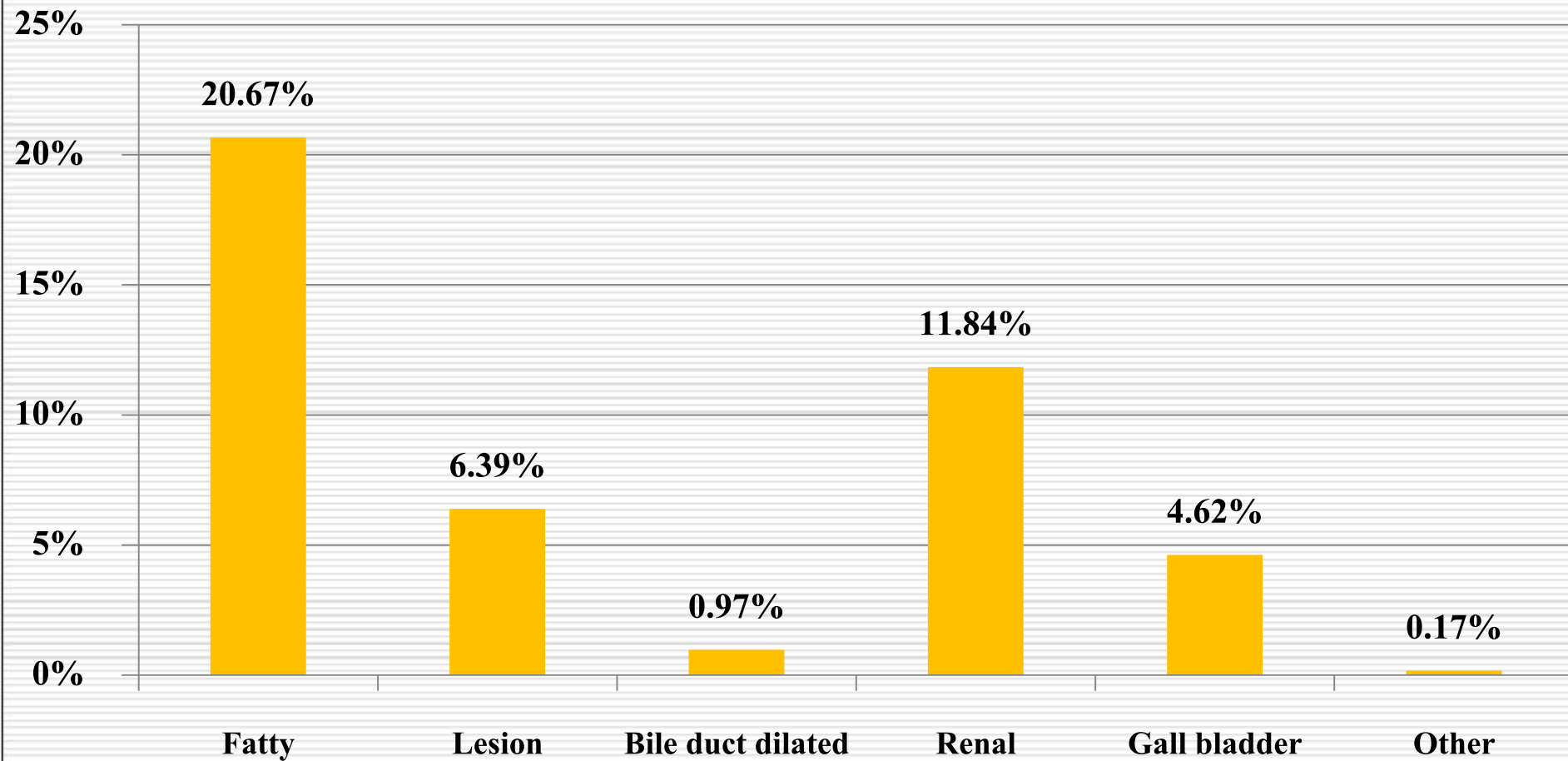
■ Normal ■ Fatty liver



■ Mild ■ Moderate ■ Severe



ความผิดปกติที่ตรวจพบ



ณ โรงพยาบาลศูนย์ชั้นนำ ผู้รับบริการระทมใจ ภายใต้ระบบสุขภาพพอเพียง



แนวทางดูแลรักษาความผิดปกติอื่นๆ

อวัยวะ	ความผิดปกติ	การดูแล
Liver	Fatty Liver	ควบคุมอาหาร ออกกำลังกาย
Gallbladder	<ul style="list-style-type: none">• GS > 2 cm.• Multiple GS โรคร่วม อาการ อายุ	ผ่าตัด
Kidney	<ul style="list-style-type: none">• RC > 0.5 cm.• Hydronephrosis	ส่งต่อ Sx.Uro

ผลจากการเรียนรู้

- ✚ รังสีแพทย์ทำดีที่สุด แต่...บุคลากรไม่เพียงพอ ปรับบทบาทเป็นผู้แนะนำ ตรวจสอบ
- ✚ การทำ Ultrasound เป็นทักษะ ทำไป > 50 ราย จะเริ่มคล่อง และ >100 ราย จะเกิดความมั่นใจ
- ✚ รอยโรคที่แตกต่าง ค้นคว้า สอบถามผู้รู้ เพื่อการเรียนรู้
- ✚ ผลจากการตรวจคัดกรอง พบภาวะเจ็บป่วยอื่นๆ เป็นประโยชน์ให้ผู้ป่วยได้รับการรักษา และเฝ้าระวังภาวะสุขภาพ
- ✚ ทำให้ประชาชนตระหนักในการดูแลสุขภาพ



โรงพยาบาลร้อยเอ็ด



ขอขอบคุณ
ภคินีแพทย์